

MAANÕUKOGU

Protokoll nr. 77-a.

Koosolek (kinnine) 5. veebruaril 1919 Toompea lossi Valges saalis, Tallinnas.

Koosolek kell 9 õhtul (eelmise avaliku koosoleku järg).

1. Eesti Vabariigi piiride kaitse küsimus.

Sõjaminister K. Päts annab aru piirikaitse küsimuste korraldusest ja teatab, et kavatsus on idapiiri kaitsmiseks ära kasutada Põhja korpust selles mõttes, et need üle meie piiri läheksid, kohtadel, nagu Pihkvas ja Pihkva kubermangus, kus enamluse vastased ollused enamuses on, edasi tungiksivad, kohtadelt mobilisatsiooni teel uusi jõudusid juurde saaksivad ja väljaspool meie piirisid võitlust enamluse vastu jätkaksivad. Sellega saaksivad enamlased meie idapiirilt eemale nihutatud, ja meil ei pruugiks piirikaitseks niipalju oma vägesid pidada, nagu praegu. Siinamaale oli Põhja Armeel võitlusevõime, sest et temal täielikult jalanõud puudusid ja ka varustus puudulik oli. Praegu on neist üks osa juba võitlusevalmis ja ka frondile ära saadetud.

Mis Läti piiri kaitsele puutub, siis on Ajutisel Valitsusel läbirääkimisi olnud Läti Ajutise Valitsusega, kes sel korral, kui tema seisukord Liibavis väljapääsemataks läheb, luba on palunud ühes teatud arvu intelligentsiga ja ustavate sõjameestega, umbes 1000—1500 meest, Tallinnasse üle kolida, selleks, et siit Vol-

mari maakonna kaudu, mis toidutagavara poolest, kui enamlaste vastaste poolest, kõige rikkam on, uut sõjakäiku enamlaste vastu alata. Ajutine Valitsus on juba puhas inimlikkuse seisukoha pärast Läti Ajutisele Valitsusele luba andnud Eestimaale tarbekorral üle tulla. Mis uue sõjakäigu algamisesse Läti Ajutise Valitsuse poolt meie maa piirilt enamlaste vastu puutub, siis ei ole selles asjas veel kavatsustest palju kaugemale jõutud. Läti sõjaline agent viibib siin ja teeb eeltöösid, ka on lätlaste mobilisatsioon kaitseliitu kutsumise näol välja kuulutatud.

Läbirääkimistel soovitab mn. K. Ast (s.d.), et enne seda, kui Läti Ajutisele Valitsusele luba anda sõjalist tegevust meie kaasabil algada, nendega kindel leping tuleks teha meie maa lõunapoolse piiri asjus.

Maapäev tunnistas Läti maa kohta ettetoodud põhjused omaks.

Kinnine koosolek lõppes kell 11 öösel.

K. Parts (*allkiri*).

Jul. Seljamaa (*allkiri*).

H. Raudsepp (*allkiri*).

A. Veiler (*allkiri*).

H. Pöhl (*allkiri*).